

Dz. U. 2019 poz. 283**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 17 stycznia 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o doradztwie podatkowym

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523 oraz z 2018 r. poz. 2243) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 377), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 650),
- 2) ustawą z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669),
- 3) ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2193)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 16 stycznia 2019 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 236 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 650), który stanowi:

„Art. 236. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 184, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.;
- 2) art. 185, który wchodzi w życie z dniem 11 lipca 2019 r.;
- 3) art. 188, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2018 r.”;

- 2) art. 350 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669), który stanowi:

„Art. 350. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2018 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 1, art. 42 pkt 2 lit. b oraz art. 334 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 19 pkt 3 lit. b w zakresie dodawanego w art. 21 w ust. 1 pkt 39c, art. 120 pkt 1, art. 127 pkt 33–36 i 39 oraz art. 167, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.”;

- 3) odnośnika nr 1 oraz art. 48 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2193), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiającą przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 193 z 19.07.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 1) oraz dyrektywę Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (Dz. Urz. UE L 139 z 5.06.2018, str. 1).”

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 16 w zakresie art. 23s ust. 4 i art. 2 pkt 9 w zakresie art. 11g ust. 4 oraz art. 25, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 30 i art. 31, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 17 stycznia 2019 r. (poz. 283)

USTAWA

z dnia 5 lipca 1996 r.

o doradztwie podatkowym

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa warunki i zasady wykonywania doradztwa podatkowego, organizację samorządu doradców podatkowych oraz zasady jego działania.

Art. 2. 1. Czynności doradztwa podatkowego obejmują:

- 1) udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami;
- 2) prowadzenie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg rachunkowych, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;
- 3) sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie;
- 4) reprezentowanie podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pkt 1.

1a. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do czynności wykonywanych na rzecz osób trzecich odpowiedzialnych za zaległości podatkowe oraz następców prawnych podatników, płatników lub inkasentów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.¹⁾).

2. Zawodowe wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, zastrzeżone jest wyłącznie dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy.

3. (uchylony)

Art. 3. 1. Podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, są:

- 1) osoby fizyczne wpisane na listę doradców podatkowych;
- 2) adwokaci i radcowie prawni;
- 3) biegli rewidenci.

2. Podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4, są:

- 1) osoby fizyczne wpisane na listę doradców podatkowych;
- 2) adwokaci i radcowie prawni.

Art. 3a. (uchylony)

Art. 4. 1. Podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, są również:

- 1) organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków;
- 2) firmy audytorskie uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do badania sprawozdań finansowych;
- 3) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, które spełniają łącznie następujące warunki:
  - a) większość członków zarządu stanowią doradcy podatkowi, a jeżeli zarząd składa się z nie więcej niż 2 osób, to jedna z nich jest doradcą podatkowym,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60.

- b) większość głosów w zgromadzeniu wspólników (akcjonariuszy) oraz w organach nadzoru przysługuje doradcom podatkowym,
- c) w spółce akcyjnej wydawane są wyłącznie akcje imienne,
- d) zbycie akcji lub udziałów albo ustanowienie na nich zastawu wymaga zezwolenia udzielonego przez zarząd spółki.

4) (uchylony)

2. Podmioty wymienione w ust. 1 wykonują czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, wyłącznie przez doradców podatkowych, radców prawnych lub biegłych rewidentów zatrudnionych w tych podmiotach. Przepis art. 3 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 5. Przepisy ustawy nie naruszają obowiązku organów podatkowych w zakresie informowania o przepisach dotyczących podatków.

Rozdział 2

Wpis na listę doradców podatkowych

Art. 6. 1. Na listę doradców podatkowych wpisuje się osobę fizyczną, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) (uchylony)

- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) jest nieskazitelnego charakteru i swoim dotychczasowym postępowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu doradcy podatkowego;
- 5) posiada wyższe wykształcenie;
- 6) odbyła w Polsce sześciomiesięczną praktykę zawodową;
- 7) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na doradcę podatkowego;
- 8) wystąpiła z wnioskiem o wpis na listę, nie później niż w okresie 3 lat od spełnienia warunku określonego w pkt 7.

2. Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby, które spełniają warunki określone w ust. 1 pkt 2–5 oraz:

- 1) są członkami Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego lub
- 2) posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych lub nauk ekonomicznych w zakresie prawa finansowego lub finansów.

3. Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby fizyczne, których kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2272), zwanej dalej „ustawą o uznawaniu kwalifikacji”, jeżeli:

- 1) spełniają warunki określone w ust. 1 pkt 2 i 3;
- 2) wystąpią z wnioskiem o wpis na listę, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o uznaniu kwalifikacji wydanej na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o uznawaniu kwalifikacji.

4. W przypadku osoby nieposiadającej polskiego obywatelstwa do stwierdzenia pełni praw publicznych właściwe są przepisy prawa państwa, którego obywatelstwo posiada dana osoba.

Art. 7. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych prowadzi listę doradców podatkowych, zwaną dalej „listą”, oraz podejmuje decyzje w sprawach wpisu na listę lub skreślenia z niej.

2. Wpisu na listę dokonuje się na wniosek osoby zainteresowanej.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) nazwisko, imię oraz datę urodzenia;
- 2) oznaczenie miejsca zamieszkania;
- 3) oznaczenie miejsca wykonywania doradztwa podatkowego (siedziby);

- 3a) rodzaje prowadzonej działalności gospodarczej lub rodzaje zatrudnienia;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub inny numer służący identyfikacji dla celów podatkowych lub ubezpieczeń społecznych nadany w państwie pochodzenia osoby składającej wniosek;
- 5) informacje o zmianach danych wymienionych w pkt 1–4, dokonanych w ciągu 5 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis.

4. Do wniosku, z zastrzeżeniem ust. 5, dołącza się:

- 1) oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3;
- 2) aktualne zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego;
- 2a) (uchylony)
- 3) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6 i 7.

5. Osoby, o których mowa w art. 6 ust. 3, do wniosku dołączają wyłącznie:

- 1) kopię decyzji o uznaniu kwalifikacji wydanej na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o uznawaniu kwalifikacji;
- 2) oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3.

6. Wpis doradcy podatkowego na listę obejmuje:

- 1) numer i datę wpisu;
- 2) dane wymienione w ust. 3 pkt 1–4.

7. Doradca podatkowy jest obowiązany zawiadomić Krajową Radę Doradców Podatkowych o wszelkich zmianach danych określonych w ust. 3 w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Art. 8. 1. Wpis na listę doradców podatkowych następuje po złożeniu ślubowania wobec przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych lub osoby przez niego upoważnionej spośród członków Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

2. Rota ślubowania ma następujące brzmienie: „Przysięgam, że jako doradca podatkowy będę wykonywać ten zawód kierując się dobrem swoich klientów, z całą sumiennością i rzetelnością, zgodnie z prawem, wiedzą i zasadami etyki zawodowej. Poznane w związku z wykonywaniem zawodu fakty i informacje zachowam w tajemnicy wobec osób trzecich.”.

Art. 9. Z dniem dokonania wpisu na listę osoba wpisana nabywa prawo wykonywania zawodu doradcy podatkowego oraz używania tytułu „doradca podatkowy”. Tytuł „doradca podatkowy” podlega ochronie prawnej.

Art. 10. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych skreśla doradcę podatkowego z listy:

- 1) na jego wniosek;
- 2) z urzędu lub na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w przypadku:
  - a) utraty prawa do wykonywania zawodu,
  - b) (uchylona)
  - c) (uchylona)
  - d) śmierci doradcy.

1a. Utrata prawa wykonywania zawodu, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, następuje w wyniku prawomocnego orzeczenia:

- 1) środka karnego zakazu wykonywania zawodu;
- 2) środka karnego pozbawienia praw publicznych;
- 3) o całkowitym lub o częściowym ubezwłasnowolnieniu;
- 3a) (uchylony)
- 4) sądu dyscyplinarnego o pozbawieniu prawa wykonywania zawodu;
- 5) utraty prawa do wykonywania zawodu w państwie pochodzenia.

2. W przypadku uchylenia orzeczenia powodującego utratę prawa do wykonywania zawodu następuje przywrócenie wpisu na listę na wniosek doradcy podatkowego, chyba że doradca podatkowy nie spełnia warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2–4.

3. Osoba skreślona z listy z przyczyny określonej w ust. 1 pkt 1 może być ponownie wpisana na listę, jeżeli od dnia skreślenia nie upłynęło więcej niż 5 lat i spełnia ona warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2–4.

4. (uchylony)

Art. 11. 1. Za wpis na listę doradców podatkowych Krajowa Rada Doradców Podatkowych pobiera opłatę.

2. Krajowa Rada Doradców Podatkowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz termin jej uiszczenia.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

Art. 12. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych, określi, w drodze rozporządzenia, sposób, tryb i zakres podawania do publicznej wiadomości danych dotyczących osób wpisanych na listę doradców podatkowych, mając na uwadze upowszechnienie informacji o nadanym numerze wpisu na listę doradców podatkowych oraz o miejscu wykonywania czynności doradztwa podatkowego.

Art. 13. 1. Decyzje w sprawach wpisu na listę lub skreślenia z niej oraz o odmowie dopuszczenia do egzaminu są decyzjami administracyjnymi.

2. Decyzję podpisuje przewodniczący posiedzenia, na którym decyzja została podjęta.

3. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 3

Wpis do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego

Art. 14. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych prowadzi rejestr osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego, zwany dalej „rejestrem”.

2. Wpis do rejestru jest dokonywany na wniosek osoby prawnej spełniającej warunki, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 albo 3. Do złożenia wniosku jest obowiązany organ zarządzający osobą prawną.

3. Wniosek osoby prawnej o dokonanie wpisu do rejestru zawiera:

- 1) pełną i skróconą firmę (nazwę) osoby prawnej, adres jej siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 2) formę organizacyjno-prawną;
- 3) nazwiska, imiona i adresy oraz numery identyfikacji podatkowej (NIP) albo inne numery służące identyfikacji dla celów podatkowych lub ubezpieczeń społecznych nadane w państwie pochodzenia wspólników (akcjonariuszy), członków zarządów oraz organów nadzoru spółek, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3;
- 4) nazwiska, imiona i adresy oraz numery identyfikacji podatkowej (NIP) albo inne numery służące identyfikacji dla celów podatkowych lub ubezpieczeń społecznych nadane w państwie pochodzenia członków organów zarządzających osób prawnych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1;
- 5) odpis umowy spółki albo statutu;
- 6) aktualny wypis z właściwego rejestru sądowego.

4. Wpis do rejestru zawiera następujące dane:

- 1) numer i datę wpisu do rejestru;
- 2) pełną i skróconą firmę (nazwę) osoby prawnej oraz adres jej siedziby.

5. Osoba prawna wpisana do rejestru jest obowiązana zawiadomić Krajową Radę Doradców Podatkowych o wszelkich zmianach danych określonych w ust. 3 pkt 1–4 oraz zmianach umowy spółki albo statutu w zakresie dotyczącym warunków wykonywania doradztwa podatkowego określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 albo 3, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

6. Krajowa Rada Doradców Podatkowych sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przez podmioty wpisane do rejestru warunków wykonywania doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub 3. Spełnienie tych warunków ustala się na podstawie aktualnego wypisu z właściwego rejestru sądowego lub odpisu umowy spółki bądź statutu.

7. Rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej i jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

Art. 15. 1. Z chwilą wpisu do rejestru spółka, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, nabywa prawo do wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, oraz posługiwania się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego”.

2. Oznaczenie, o którym mowa w ust. 1, figuruje obok firmy spółki na wszystkich pismach sporządzanych w związku z wykonywaniem doradztwa podatkowego oraz na wszystkich zeznaniach i deklaracjach sporządzanych przez spółkę w imieniu i na rzecz podatników, płatników lub inkasentów.

3. Oznaczenie „spółka doradztwa podatkowego” podlega ochronie prawnej.

Art. 16. Krajowa Rada Doradców Podatkowych skreśla osobę prawną z rejestru:

- 1) na jej wniosek;
- 2) z urzędu albo na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych – w przypadku:
  - a) nieprzestrzegania warunków określonych w art. 4,
  - b) rażącego lub uporczywego naruszania zasad i sposobu prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego, wbrew postanowieniom art. 38 ust. 3;
- 3) z urzędu – w przypadku ustania osoby prawnej.

Art. 17. Doradcy podatkowi wchodzący w skład zarządów spółek, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, są odpowiedzialni za wykonywanie przez te spółki doradztwa podatkowego zgodnie z przepisami prawa i zasadami etyki zawodowej.

Art. 18. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych wydaje decyzję administracyjną w sprawie wpisu do rejestru oraz o skreśleniu z rejestru. Decyzję podpisuje przewodniczący posiedzenia, na którym decyzja została podjęta.

2. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

Art. 19. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych pobiera opłatę za dokonanie wpisu w rejestrze.

2. Krajowa Rada Doradców Podatkowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz termin jej uiszczenia, biorąc pod uwagę koszty postępowania administracyjnego oraz innych czynności związanych z prowadzeniem rejestru.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

Rozdział 4

Egzamin na doradcę podatkowego

Art. 20. 1. Egzamin jest sprawdzianem teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydatów na doradców podatkowych z następujących dziedzin:

- 1) źródła prawa i wykładnia prawa;
- 2) analiza podatkowa;
- 3) podstawy międzynarodowego oraz wspólnotowego prawa podatkowego;
- 4) materialne prawo podatkowe;
- 5) postępowanie przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi oraz postępowanie egzekucyjne w administracji;
- 6) międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe prawo celne;
- 7) prawo dewizowe;
- 8) prawo karne skarbowe;
- 9) organizacja i funkcjonowanie Krajowej Administracji Skarbowej;
- 10) rachunkowość;
- 11) ewidencja podatkowa i zasady prowadzenia ksiąg podatkowych;

12) przepisy o doradztwie podatkowym i etyka zawodowa.

2. Egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które zajmowały stanowiska sędziów, asesorów sądowych oraz prokuratorów lub wykonywały zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza, biegłego rewidenta, nie obejmuje zakresu egzaminu wymaganego do uzyskania takiego stanowiska lub zawodu.

3. Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego, zwana dalej „Komisją Egzaminacyjną”, ustala zakres tematyczny egzaminu na doradcę podatkowego dla osób zajmujących stanowiska lub wykonujących zawody wymienione w ust. 2.

4. Zakres tematyczny egzaminu, o którym mowa w ust. 3, ustalany jest w stosunku do sędziów, asesorów sądowych i prokuratorów po zasięgnięciu opinii Ministra Sprawiedliwości, w stosunku do adwokatów, radców prawnych, notariuszy i biegłych rewidentów – właściwego samorządu zawodowego, a w stosunku do osób, o których mowa w ust. 5 – ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

5. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w służbie stałej, posiadających ośmioletni staż służby w Służbie Celno-Skarbowej.

Art. 21. 1. Do egzaminu na doradcę podatkowego jest dopuszczona osoba spełniająca warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5.

2. W razie niespełnienia warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5, decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu podejmuje Komisja Egzaminacyjna.

3. Krajowa Rada Doradców Podatkowych wyraża zgodę na dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego osoby niebędącej obywatelem polskim, jeżeli wykazuje ona biegłą znajomość języka polskiego, oraz wpisuje tę osobę – po zdaniu egzaminu – na listę doradców podatkowych, jeżeli spełnia ona pozostałe warunki określone w art. 6 ust. 1.

4. Praktyka zawodowa, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6, obejmuje zapoznanie się z wykonywaniem doradztwa podatkowego. Praktykę po zdaniu egzaminu odbywa się u doradców podatkowych lub w spółkach doradztwa podatkowego.

4a. (uchylony)

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki odbywania praktyki, o której mowa w ust. 4, oraz rodzaje zatrudnienia traktowane na równi z praktyką, mając na uwadze zapewnienie odpowiednich warunków w celu przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do wykonywania zawodu.

Art. 22. 1. Egzamin na doradcę podatkowego przeprowadza Komisja Egzaminacyjna.

2. Komisja Egzaminacyjna składa się, z zastrzeżeniem ust. 5, z sześćdziesięciu członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Członkowie Komisji Egzaminacyjnej są powoływani spośród osób, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

3. Komisja Egzaminacyjna składa się z:

- 1) dwudziestu przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub będących funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej, mających co najmniej pięcioletnie doświadczenie w zakresie tworzenia lub stosowania przepisów prawa co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu na doradcę podatkowego;
- 2) dziesięciu sędziów delegowanych przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych;
- 3)²⁾ dziesięciu pracowników badawczych lub badawczo-dydaktycznych uczelni lub pracowników naukowych instytutu badawczego lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk, posiadających wiedzę i doświadczenie co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu, powoływanych po zasięgnięciu opinii uczelni lub instytutu;
- 4) dwudziestu członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych delegowanych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 31 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669), która weszła w życie z dniem 1 października 2018 r.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje przewodniczącego oraz sekretarza Komisji Egzaminacyjnej spośród jej członków. Sekretarz jest powoływany spośród członków Komisji Egzaminacyjnej będących pracownikami Ministerstwa Finansów.

5. Nie stanowi przeszkody do powołania Komisji Egzaminacyjnej:

- 1) nieoddelegowanie sędziów i członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych do pracy w Komisji Egzaminacyjnej przez organy, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4,
- 2) niewydanie opinii, o której mowa w ust. 3 pkt 3, przez placówki naukowe lub wyższe uczelnie

– w terminie wyznaczonym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Skład Komisji Egzaminacyjnej zostaje uzupełniony w możliwie najkrótszym terminie.

6. Kadencja Komisji Egzaminacyjnej trwa 4 lata. Komisja Egzaminacyjna może działać do czasu powołania Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia zakończenia kadencji.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych odwołuje członka Komisji Egzaminacyjnej:

- 1) na jego wniosek;
- 2) z urzędu – w przypadku:
  - a) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
  - b) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka Komisji Egzaminacyjnej,
  - c) utraty warunków, o których mowa w ust. 3, będących podstawą powołania członka Komisji Egzaminacyjnej, przy czym w przypadku osób wymienionych w ust. 3 pkt 2 i 4 za utratę warunków nie uważa się cofnięcia delegacji,
  - d) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków członka Komisji Egzaminacyjnej, z tym że odwołanie członka Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, następuje za zgodą Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, a odwołanie członka Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, następuje za zgodą Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może odwołać członka Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, na uzasadniony wniosek Krajowej Rady Doradców Podatkowych. Podstawę wniosku może stanowić w szczególności orzeczenie kary dyscyplinarnej wobec osoby będącej członkiem Komisji Egzaminacyjnej.

9. Członkostwo w Komisji Egzaminacyjnej wygasa w przypadku śmierci członka Komisji Egzaminacyjnej.

10. Kadencja osoby powołanej w miejsce członka Komisji Egzaminacyjnej, którego członkostwo ustało wskutek odwołania lub wygaśnięcia, oraz kadencja osoby powołanej na członka Komisji Egzaminacyjnej w związku z uzupełnieniem składu Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie ust. 5, kończy się wraz z upływem kadencji Komisji Egzaminacyjnej.

11. Nie wstrzymuje prac Komisji Egzaminacyjnej:

- 1) niestawiennictwo członka Komisji Egzaminacyjnej na posiedzeniu Komisji Egzaminacyjnej;
- 2) odwołanie członka Komisji Egzaminacyjnej lub wygaśnięcie członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej.

12. Komisja Egzaminacyjna ustala wykaz pytań i zadań egzaminacyjnych oraz podaje go do publicznej wiadomości.

13. Komisja Egzaminacyjna przeprowadza egzaminy w sześciuosobowych składach egzaminacyjnych.

13a.³⁾ Komisja Egzaminacyjna może zawierać z uczelniami posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych umowy, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, 2024 i 2245), określające realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Do podpisania umowy w imieniu Komisji Egzaminacyjnej uprawniony jest jej Przewodniczący.

14. Obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej zapewnia minister właściwy do spraw finansów publicznych.

---

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 31 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 22a. Komisja Egzaminacyjna przeprowadza test umiejętności dla osób, które, w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu doradcy podatkowego, zostaną zobowiązane do zdania testu umiejętności, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 23. 1. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej kieruje jej pracami, w szczególności wyznacza składy egzaminacyjne spośród członków Komisji Egzaminacyjnej oraz wyznacza przewodniczących tych składów. Osoby będące członkami składu egzaminacyjnego wybierają ze swojego grona sekretarza składu egzaminacyjnego.

2. Do zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej należą:

- 1) organizacja egzaminu, w szczególności sprawy finansowe związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej;
- 2) sprawowanie nadzoru nad obsługą administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Przewodniczącemu oraz sekretarzowi Komisji Egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie.

4. Członkom Komisji Egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji Egzaminacyjnej oraz zwrot kosztów podróży i noclegów.

Art. 24. 1. Egzamin na doradcę podatkowego składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej jest zdanie z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu.

3. W przypadku negatywnego wyniku części pisemnej lub ustnej egzaminu może on być powtarzany.

4. Kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu.

5.⁴⁾ Egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które ukończyły studia, których program zrealizowany został w ramach umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a, obejmuje tylko część ustną.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów.

Art. 25. 1. Za egzamin pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.

1a. Jeżeli egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata opłata podlega zwrotowi. Opłata może zostać zwrócona, jeżeli kandydat z przyczyn przez siebie niezawinionych nie mógł przystąpić do egzaminu.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, mając na uwadze koszty przeprowadzania egzaminów oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej.

Art. 26. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) termin składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wykaz dokumentów składanych przez osoby ubiegające się o zakwalifikowanie do egzaminu, biorąc pod uwagę konieczność udokumentowania spełnienia warunków, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5;
- 2) termin i sposób wnoszenia opłaty egzaminacyjnej oraz szczegółowe warunki i tryb dokonywania zwrotu opłaty, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu na doradcę podatkowego;
- 3) wysokość wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę nakład ich pracy i zakres obowiązków;
- 4) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach, w tym w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzaniu egzaminów oraz przygotowaniu projektów pytań i zadań egzaminacyjnych, biorąc pod uwagę zakres obowiązków poszczególnych członków Komisji Egzaminacyjnej;
- 5) szczegółowe zadania Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych oraz regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej i prawidłowej organizacji egzaminu, precyzyjnego podziału zadań, obowiązków i odpowiedzialności w ramach Komisji Egzaminacyjnej;
- 6) sposób organizowania i regulamin przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego kwalifikacje kandydatów na doradców podatkowych, w tym szczegółowy tryb i sposób wyznaczania składów egzaminacyjnych, dokonywania oceny egzami-

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 31 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

nów i jej weryfikacji, ustalania terminów egzaminów i ich zmiany oraz zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia obiektywnego i sprawnego sposobu przeprowadzenia egzaminu;

- 7) szczegółowe warunki i tryb przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej zwrotu kosztów podróży i noclegów, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę ich racjonalne wydatkowanie przez członków Komisji Egzaminacyjnej.

Rozdział 5

Wykonywanie zawodu doradcy podatkowego

Art. 27. 1. Doradca podatkowy wykonuje ten zawód jako:

- 1) (utracił moc)
- 1a) osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek lub jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej;
- 2) osoba pozostająca w stosunku pracy z:
  - a) podmiotami, o których mowa w pkt 1a, oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 i art. 4 ust. 1,
  - b)⁵⁾ pozostałymi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212).

2. Doradcy podatkowi mogą wykonywać swój zawód, uczestnicząc w spółkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, pod warunkiem że komplementariuszami w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej oraz współnikami w pozostałych spółkach są wyłącznie doradcy podatkowi, adwokaci, radcowie prawni, biegli rewidenci, rzecznicy patentowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1874), z tym że większość komplementariuszy w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej oraz współników w pozostałych spółkach stanowią podmioty wymienione w art. 3. Jeżeli w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej jest nie więcej niż dwóch komplementariuszy lub pozostałe spółki składają się z dwóch współników, jeden z nich powinien być podmiotem wymienionym w art. 3.

3. Doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, wykonuje czynności doradztwa podatkowego jedynie na rzecz podmiotu, w którym jest zatrudniony.

Art. 28. (uchylony)

Art. 29. (uchylony)

Art. 30. Doradcy podatkowi będący współnikami spółek, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1a, przesyłają w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy lub uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego Krajowej Radzie Doradców Podatkowych odpis umowy spółki, a w stosunku do spółek handlowych – także wypis z rejestru przedsiębiorców.

Art. 31. 1. Doradca podatkowy wykonujący ten zawód może prowadzić działalność gospodarczą lub być zatrudniony, jeżeli jej wykonywanie lub to zatrudnienie:

- 1) nie powoduje konfliktu interesów i niezgodności między poszczególnymi rodzajami działalności lub zatrudnienia;
- 2) nie narusza niezależności i bezstronności doradcy podatkowego;
- 3) nie pozostaje w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej doradcy podatkowego.

1a. Doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b, zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi podmiotu, w którym jest zatrudniony.

1b. Doradca podatkowy nie jest związany poleceniem co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień.

1c. Do czasu pracy doradcy podatkowego zalicza się także czas niezbędny do załatwienia spraw poza lokalem podmiotu, w którym jest zatrudniony, w szczególności w sądach i w organach administracji publicznej, oraz czas przygotowania się do tych czynności.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 650), która weszła w życie z dniem 30 kwietnia 2018 r.

2. Doradca podatkowy jest obowiązany do pisemnego zawiadomienia Krajowej Rady Doradców Podatkowych o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej lub zatrudnienia wykraczających poza zakres czynności określonych w art. 2, z podaniem rodzajów prowadzonej działalności lub rodzajów zatrudnienia, oraz o wszelkich zmianach dotyczących zakresu tej działalności lub tego zatrudnienia, w terminie 30 dni, odpowiednio od dnia rozpoczęcia jej prowadzenia, rozpoczęcia zatrudnienia lub zaistnienia zmian.

Art. 32. 1. Doradca podatkowy, w ciągu 2 lat od dnia wpisu na listę, nie może wykonywać doradztwa podatkowego na rzecz osób, których sprawy rozstrzygał w ciągu ostatnich 3 lat przed ustaniem zatrudnienia lub pełnienia funkcji.

2. Przez rozstrzyganie spraw, o których mowa w ust. 1, rozumie się przeprowadzanie kontroli podatkowej, celno-skarbowej, wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach podatkowych oraz uznawanie złożonych zeznań i deklaracji za prawidłowe.

Art. 33. Doradca podatkowy nie może prowadzić spraw podatnika, płatnika i inkasenta, jeżeli małżonek tego doradcy jest zatrudniony lub pełni służbę w organie podatkowym, organie celnym, lub w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych na stanowisku, na którym wykonuje obowiązki w zakresie przygotowywania rozstrzygnięć w sprawach związanych z ustalaniem lub określaniem zobowiązań podatkowych lub celnych lub poborem podatków lub cel od tego podatnika, płatnika i inkasenta.

Art. 34. 1. Doradca podatkowy obowiązany jest zawiadomić Krajową Radę Doradców Podatkowych w terminie 30 dni od daty wpisu na listę o zamiarze niewykonywania zawodu przez okres co najmniej 6 miesięcy, licząc od dnia wpisu.

2. Doradca podatkowy obowiązany jest zawiadomić Krajową Radę Doradców Podatkowych o przerwie w wykonywaniu zawodu trwającej dłużej niż 6 miesięcy.

3. Okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, traktuje się jako zawieszenie wykonywania zawodu.

Art. 35. (uchylony)

Rozdział 6

Obowiązki i prawa doradcy podatkowego

Art. 36. Doradca podatkowy obowiązany jest w szczególności:

- 1) postępować zgodnie z przepisami prawa, ze złożonym ślubowaniem i z zasadami etyki zawodowej;
- 2) stale podnosić swoje kwalifikacje;
- 3) regularnie opłacać składkę członkowską.

Art. 37. 1. Doradca podatkowy jest obowiązany zachować w tajemnicy fakty i informacje, z którymi zapoznał się w związku z wykonywaniem zawodu.

1a. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.

2. Doradca podatkowy nie może być przesłuchiwany jako świadek co do faktów i informacji, na które rozciąga się obowiązek, o którym mowa w ust. 1, chyba że został zwolniony od tego obowiązku w trybie określonym odrębnymi ustawami.

3. Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych przez doradcę podatkowego oraz przez podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1, w zakresie wykonywania przez te osoby czynności doradztwa podatkowego.

4.⁶⁾ Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy informacji:

- 1) udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- 2) przekazywanych na podstawie przepisów rozdziału 11a działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa

– w zakresie określonym tymi przepisami.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2193), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Art. 37a. 1. Doradca podatkowy przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebą.

2. Nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściąganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza podlega wyłącznie odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 38. 1. (uchylony)

2. Organy Krajowej Administracji Skarbowej oraz organy podatkowe, pracownicy zatrudnieni w urzędach obsługujących te organy, a także minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz pracownicy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych nie mogą w jakiejkolwiek formie reklamować konkretnego podmiotu świadczącego doradztwo podatkowe.

3. Przewidziane w zasadach etyki zawodowej zasady i sposób prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego mają odpowiednie zastosowanie do podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 39. 1. Doradca podatkowy jest obowiązany przechowywać przez okres 5 lat kopie sporządzanych na piśmie opinii, wystąpień w imieniu podatników, płatników, inkasentów oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 1a, w sprawach obowiązków podatkowych, a także udzielonych im porad.

2. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1, doradca podatkowy obowiązany jest zniszczyć dokumenty określone w ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 40. 1. Doradca podatkowy jest obowiązany umieszczać na wszystkich pismach sporządzonych w związku z wykonywaniem doradztwa podatkowego firmę (nazwę), pod jaką doradztwo to wykonuje, oraz miejsce jego wykonywania, podpis oraz numer wpisu na listę doradców podatkowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zeznań i deklaracji podatkowych sporządzonych przez doradcę podatkowego w imieniu i na rzecz podatnika.

3. Firma (nazwa), o której mowa w ust. 1, obejmuje imię i nazwisko doradcy podatkowego oraz ustawowe określenie zawodu „doradca podatkowy”, a w przypadku spółek niemających osobowości prawnej – imiona i nazwiska wszystkich wspólników oraz ustawowe określenie zawodu „doradca podatkowy”. Tytuły służbowe lub inne godności i tytuły, z wyjątkiem stopni i tytułów naukowych, nie mogą być zamieszczone w oznaczeniu firmy (nazwy).

Art. 41. 1. W postępowaniu przed organami administracji publicznej w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami pełnomocnikiem podatnika, płatnika, inkasenta oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 1a, może być również doradca podatkowy.

2. Doradca podatkowy jest uprawniony do występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych dotyczących spraw, o których mowa w ust. 1.

3. Doradca podatkowy może sam uwierzytelnić odpis udzielonego mu pełnomocnictwa.

4. Doradca podatkowy ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis doradcy podatkowego, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie – również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) doradca podatkowy stwierdza to w poświadczeniu.

5. Doradca podatkowy może udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu doradcy podatkowemu, adwokatowi lub radcy prawnemu.

Art. 41a. 1. Wynagrodzenie za czynności doradcy podatkowego ustala umowa z klientem.

2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych, określi, w drodze rozporządzenia, wynagrodzenie za czynności doradcy podatkowego w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami, stanowiące podstawę do zasądzenia przez sąd kosztów zastępstwa prawnego, mając na względzie rodzaj i zawartość sprawy oraz wymagany nakład pracy doradcy podatkowego.

Art. 41b. 1. Koszty pomocy prawnej udzielonej przez doradcę podatkowego z urzędu ponosi Skarb Państwa.

2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem sposobu ustalania tych kosztów, wydatków stanowiących podstawę ich ustalania oraz maksymalnego wynagrodzenia doradcy podatkowego za udzieloną pomoc.

Art. 42. (uchylony)

Rozdział 7

Odpowiedzialność za szkodę

Art. 43. 1. W razie wyrządzenia szkody przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1, doradca podatkowy oraz osoby, z pomocą których czynności te wykonuje lub którym powierza ich wykonanie, ponoszą odpowiedzialność za szkodę na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego.

Art. 44. 1. Doradca podatkowy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1.

2. Ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje także odpowiedzialność podmiotów wymienionych w art. 43.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży na doradcach podatkowych wykonujących zawód we własnym imieniu i na własny rachunek oraz w formie spółek niemających osobowości prawnej. W przypadkach określonych w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. a obowiązek ten ciąży na podmiotach zatrudniających doradców podatkowych.

Art. 44a. W przypadku gdy warunki i zakres ubezpieczenia zawartego przez wnioskodawcę lub usługodawcę, o których mowa w ustawie o uznawaniu kwalifikacji, w państwie, w którym wykonywali czynności z zakresu doradztwa podatkowego, nie odpowiadają warunkom i zakresowi ubezpieczenia określonym w art. 44, osoby te są obowiązane zawrzeć umowę ubezpieczenia uzupełniającego.

Art. 44b. 1. W przypadku niedopełnienia obowiązku ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 lub 44a, w okresie braku ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z niedopełnienia tego obowiązku doradca podatkowy nie może wykonywać czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1.

2. Podmioty wskazane w art. 3, art. 4 ust. 1 i art. 27 ust. 1 pkt 1a zatrudniające doradców podatkowych, które nie dopełniły obowiązku ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 ust. 3 zdanie drugie, w okresie braku ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z niedopełnienia tego obowiązku nie mogą wykonywać czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1.

Art. 45. Przepisy art. 43 i 44 stosuje się odpowiednio do adwokatów, radców prawnych oraz biegłych rewidentów, jeżeli zatrudniają doradców podatkowych i nie ubezpieczyli się od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu tych zawodów.

Art. 46. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 44, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 46a. 1. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 i 44a, są uprawnieni minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz Krajowa Rada Doradców Podatkowych. Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 i 44a, ustala się na podstawie polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego przez zakład ubezpieczeń.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nadzoruje wykonywanie przez Krajową Radę Doradców Podatkowych zadań określonych w ust. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych jest obowiązana do składania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych raz w roku, w terminie do dnia 15 marca, sprawozdań z kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 46b. (uchylony)

Rozdział 8

Samorząd doradców podatkowych

Art. 47. 1. Doradcy podatkowi tworzą samorząd doradców podatkowych, zwany Krajową Izbą Doradców Podatkowych.

2. Przynależność doradców podatkowych do Krajowej Izby Doradców Podatkowych jest obowiązkowa i powstaje z chwilą wpisu na listę.

3. Samorząd doradców podatkowych jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega tylko ustawom.

Art. 48. 1. Krajowa Izba Doradców Podatkowych ma osobowość prawną.

2. Siedzibą Krajowej Izby Doradców Podatkowych jest miasto Warszawa.

3. Krajowa Izba Doradców Podatkowych może prowadzić działalność wydawniczą, oświatową i szkoleniową.

Art. 49. 1. Organami Krajowej Izby Doradców Podatkowych są:

- 1) Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych;
- 2) Krajowa Rada Doradców Podatkowych;
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;
- 4) Wyższy Sąd Dyscyplinarny;
- 5) Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Rzecznik Dyscyplinarny.

2. Krajowa Izba Doradców Podatkowych może tworzyć regionalne oddziały Izby i oddziały zamiejscowe Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 50. 1. Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych odbywa się co 4 lata.

2. Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych jest zwoływany przez Krajową Radę Doradców Podatkowych.

3. Krajowa Rada Doradców Podatkowych zwołuje nadzwyczajny Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej,
- 3) na wniosek co najmniej 1/10 ogółu doradców podatkowych,
- 4) na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych

– w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku.

4. Prawo do udziału w Krajowym Zjeździe Doradców Podatkowych przysługuje każdemu doradcy podatkowemu, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W przypadku utworzenia regionalnych oddziałów Krajowej Izby Doradców Podatkowych, w Krajowym Zjeździe Doradców Podatkowych biorą udział delegaci wybrani przez walne zgromadzenia w regionalnych oddziałach Izby, według zasad określonych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych.

Art. 51. 1. Do zadań Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych należy:

- 1) uchwalanie programu działania Krajowej Izby Doradców Podatkowych;
- 2) ustalenie liczby członków organów, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2–5, oraz wybór tych organów, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 3) wybór przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych i Rzecznika Dyscyplinarnego oraz jego zastępców w liczbie określonej przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych;
- 4) uchwalanie statutu Krajowej Izby Doradców Podatkowych;
- 5) ustalanie wysokości składek członkowskich;
- 6) uchwalanie zasad gospodarki finansowej;
- 7) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań przedstawianych przez organy Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz udzielanie absolutorium Krajowej Radzie Doradców Podatkowych na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 8) uchwalanie zasad etyki zawodowej, określających w szczególności:
  - a) podstawowe zasady obowiązujące doradcę podatkowego w związku z wykonywaniem zawodu,
  - b) zasady i sposób prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego,
  - c) zasady stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych, w szczególności przez osoby podejmujące wykonywanie zawodu doradcy podatkowego po okresie niewykonywania zawodu przekraczającym 5 kolejnych lat,
  - d) zasady zachowania tajemnicy zawodowej,
  - e) zasady oceny prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 31 ust. 1, z uwzględnieniem zasad ochrony konkurencji,
  - f) zasady oceny podejmowania zatrudnienia, o którym mowa w art. 31 ust. 1,
  - g) kryteria oceny niezależności i bezstronności wykonywania zawodu doradcy podatkowego,

- h) zasady zapobiegania konfliktom interesów,
  - i) zasady zapobiegania niedozwolonym relacjom między doradcami podatkowymi a przedstawicielami władzy publicznej,
  - j) zasady relacji między doradcami podatkowymi oraz między doradcami podatkowymi a organami samorządu zawodowego,
  - k) odpowiedzialność dyscyplinarną za naruszenie zasad etyki zawodowej oraz uchwał organów samorządu zawodowego;
- 9) tworzenie regionalnych oddziałów Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz określanie ich organizacji i zakresu działania;
- 10) określanie zasad stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych;
- 11) podejmowanie innych uchwał.

2. Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych uchwała regulamin swojego działania.

3. W przypadku utworzenia zamiejscowych oddziałów Sądu Dyscyplinarnego, wyboru członków tego sądu dokonuje zgromadzenie regionalnego oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

Art. 52. 1. Uchwały Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby osób uprawnionych do głosowania.

2. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnym, z wyjątkiem wyboru przewodniczącego Zjazdu, sekretarza Zjazdu oraz Komisji Zjazdowych.

Art. 53. 1. Kadencja Krajowej Rady Doradców Podatkowych trwa 4 lata.

2. Kadencja organów, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 3–6, zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego oraz członków oddziałów zamiejscowych Sądu Dyscyplinarnego jest równa kadencji Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

Art. 54. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych wybiera w głosowaniu tajnym spośród swoich członków wiceprzewodniczących, sekretarza i skarbnika.

2. Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych oraz osoby wymienione w ust. 1 stanowią prezydium Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

Art. 55. 1. Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych:

- 1) reprezentuje Krajową Radę Doradców Podatkowych;
- 2) kieruje jej pracami;
- 3) przewodniczy na posiedzeniach;
- 4) zapewnia wykonanie uchwał Krajowej Rady Doradców Podatkowych;
- 5) podpisuje decyzje, o których mowa w art. 7, 10, 14, 16 i 18.

2. W razie nieobecności przewodniczącego, jego obowiązki wykonuje jeden z wiceprzewodniczących.

Art. 56. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych kieruje, w zakresie swoich zadań, działalnością samorządu w okresach między Krajowymi Zjazdami Doradców Podatkowych.

2. Do zadań Krajowej Rady Doradców Podatkowych należy:

- 1) zwoływanie Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych;
- 2) zapewnienie wykonywania uchwał Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych;
- 3) reprezentowanie doradców podatkowych;
- 4) opracowywanie rocznych planów finansowych Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz sprawozdań z ich wykonania;
- 5) podejmowanie decyzji w sprawach wpisu na listę i skreślenia z niej;
- 5a) podejmowanie decyzji w sprawach wpisu do rejestru oraz skreślenia z rejestru;
- 6) delegowanie członków Komisji Egzaminacyjnej;
- 7) opiniowanie projektów ustaw i rozporządzeń dotyczących prawa podatkowego i przedstawianie wniosków w tym zakresie;

- 8) prowadzenie kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 i 44a, oraz sporządzanie sprawozdań w tym zakresie;
- 9) wykonywanie innych zadań.

Art. 57. 1. Uchwały Krajowej Rady Doradców Podatkowych zapadają większością głosów. W przypadku równej liczby głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.

2. Do ważności uchwał Krajowej Rady Doradców Podatkowych jest wymagana obecność co najmniej połowy jej członków.

Art. 58. Krajowa Rada Doradców Podatkowych składa Krajowemu Zjazdowi Doradców Podatkowych sprawozdanie ze swojej działalności.

Art. 59. 1. Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej wybierają spośród siebie przewodniczącego.

2. Członkiem Krajowej Komisji Rewizyjnej nie może być osoba, która pełni funkcje w innym organie Krajowej Izby Doradców Podatkowych, z wyjątkiem Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych.

Art. 60. 1. Do zadań Krajowej Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej i majątkowej organów Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna przedstawia Krajowemu Zjazdowi Doradców Podatkowych sprawozdanie ze swojej działalności wraz z wnioskami dotyczącymi działalności finansowej i majątkowej organów Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

Art. 61. Sposób finansowania, szczegółowy tryb działania organów samorządu, w tym funkcjonowanie regionalnych oddziałów Krajowej Izby Doradców Podatkowych, a także sposób składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych określa statut Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

Art. 62. 1. Przewodniczący Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych statut Krajowej Izby Doradców Podatkowych, w terminie 14 dni od dnia zakończenia Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w terminie 45 dni od dnia otrzymania statutu może wydać decyzję administracyjną o zawieszeniu uchwały zatwierdzającej statut z powodu niezgodności z prawem.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje decyzję, o której mowa w ust. 2, Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, w terminie 14 dni od dnia jej wydania.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do uchwał zmieniających statut.

Art. 63. 1. Przewodniczący Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych uchwały Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych w terminie 14 dni od dnia zakończenia Zjazdu.

2. Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych uchwały podjęte przez Krajową Radę, w terminie 14 dni od dnia ich uchwalenia.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania uchwał, o których mowa w ust. 1 lub 2, może wydać decyzję administracyjną o zawieszeniu uchwały lub niektórych jej postanowień z powodu niezgodności z prawem lub statutem. Przepis art. 62 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 9

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 64. 1. Doradcy podatkowi ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną:

- 1) za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków zawodowych określonych prawem;
- 2) za czyny sprzeczne z zasadami etyki zawodowej.

1a. Doradcy podatkowi ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną również za:

- 1) nieprzestrzeganie obowiązków, o których mowa w art. 7 ust. 7 i art. 30;
- 2) wykonywanie czynności doradztwa podatkowego z naruszeniem zasad określonych w art. 31 ust. 1;

- 3) niedopełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1 i art. 44a, w zakresie i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46;
- 4) wykonywanie czynności doradztwa podatkowego wbrew przepisom art. 44b ust. 1.

1b. Doradcy podatkowi wchodzący w skład zarządów spółek, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną również za:

- 1) nieprzestrzeganie obowiązków, o których mowa w art. 14 ust. 5;
- 2) naruszenie zasad, o których mowa w art. 38 ust. 3;
- 3) niedopełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 ust. 3 zdanie drugie, w zakresie i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46;
- 4) wykonywanie czynności doradztwa podatkowego wbrew przepisom art. 44b ust. 2.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od 6 miesięcy do lat 3;
- 4) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

3. Wymierzenie kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą skreślenie z listy doradców podatkowych.

Art. 65. 1. Sprawy dyscyplinarne doradców podatkowych rozpatrują:

- 1) w pierwszej instancji – Sąd Dyscyplinarny;
- 2) w drugiej instancji – Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

2. Członkowie sądów pierwszej i drugiej instancji wybierają ze swojego grona przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

3. Członkowie sądu mogą wchodzić w skład tylko jednej instancji sądu i nie mogą pełnić innych funkcji w organach Krajowej Izby Doradców Podatkowych, z wyjątkiem uczestnictwa w Krajowych Zjazdach Doradców Podatkowych i we władzach Zjazdu.

4. Sąd pierwszej i drugiej instancji orzeka w składzie trzyosobowym.

5. W składzie orzekającym drugiej instancji nie może brać udziału członek sądu, który brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia.

6. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego i przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wyznaczają składy orzekające i ich przewodniczących.

Art. 66. Obwiniony może ustanowić obrońcę.

Art. 67. Przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych, a także przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości – jeżeli postępowanie zostało wszczęte na wniosek Ministra Sprawiedliwości – może być obecny na rozprawie również w przypadku wyłączenia jawności.

Art. 68. Oskarżycielem w postępowaniu przed sądem jest Rzecznik Dyscyplinarny lub jeden z jego zastępców.

Art. 69. 1. Wniosek o ukaranie składa do Sądu Dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny.

2. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, następuje po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion czynu zarzuconego obwinionemu oraz złożeniu wyjaśnień przez obwinionego, chyba że złożenie tych wyjaśnień nie jest możliwe.

3. Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające w przypadku powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu rodzącego odpowiedzialność dyscyplinarną.

4. Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające również na żądanie Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Ministra Sprawiedliwości.

Art. 70. Po otrzymaniu wniosku o ukaranie przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego wyznacza termin rozprawy i zawiadamia o nim Rzecznika Dyscyplinarnego, obwinionego, jego obrońcę oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Ministra Sprawiedliwości i Krajową Radę Doradców Podatkowych, a w razie potrzeby wzywa świadków i biegłych.

Art. 71. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie, oprócz objętego wnioskiem o wszczęcie postępowania, sąd może wydać co do tego przewinienia orzeczenie tylko na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego i za zgodą obwinionego.

Art. 72. 1. Uzasadnienie orzeczenia sądu sporządza się na piśmie z urzędu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

2. Orzeczenie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się obwinionemu i Rzecznikowi Dyscyplinarnemu, a w przypadku, o którym mowa w art. 69 ust. 4, także Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 73. Od orzeczenia sądu pierwszej instancji przysługuje obwinionemu lub Rzecznikowi Dyscyplinarnemu, a w przypadku, o którym mowa w art. 69 ust. 4, także Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub Ministrowi Sprawiedliwości – odwołanie do sądu drugiej instancji w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia, wraz z uzasadnieniem.

Art. 74. Orzeczenie z uzasadnieniem wydane przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji doręcza się obwinionemu, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Ministrowi Sprawiedliwości oraz Krajowej Radzie Doradców Podatkowych.

Art. 75. 1. Od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przysługuje stronom odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

2. Orzeczenie, od którego służy odwołanie, nie podlega wykonaniu do czasu upływu terminu do jego wniesienia; nie podlega również wykonaniu orzeczenie, od którego wniesiono odwołanie, do czasu jego rozpoznania.

3. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego kasacja nie przysługuje.

Art. 75a. (uchylony)

Art. 75b. (uchylony)

Art. 75c. (uchylony)

Art. 75d. (uchylony)

Art. 76. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili ujawnienia czynu upłynął rok lub od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata.

2. W razie śmierci obwinionego przed zakończeniem postępowania dyscyplinarnego, postępowanie ulega zawieszeniu na okres 12 miesięcy. Po upływie tego terminu postępowanie dyscyplinarne ulega umorzeniu, chyba że w okresie zawieszenia małżonek, dzieci lub rodzice zmarłego złożą wniosek o podjęcie tego postępowania.

Art. 77. 1. Zatarcie ukarania karą dyscyplinarną następuje z urzędu po upływie 3 lat:

- 1) od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego, orzekającego karę upomnienia lub nagany;
- 2) od zakończenia okresu zawieszenia prawa do wykonywania zawodu.

2. Zatarcie ukarania karą dyscyplinarną pozbawienia prawa wykonywania zawodu następuje na wniosek ukaranego – po upływie 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego orzekającego tę karę.

3. Prawo złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, w razie śmierci ukaranego przysługuje jego małżonkowi, dzieciom lub rodzicom.

Art. 78. (uchylony)

Art. 79. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 80. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego w zakresie orzekania są niezawiśli i podlegają tylko ustawom i zasadom etyki zawodowej.

Rozdział 10

Odpowiedzialność karna

Art. 81. 1. Kto, nie będąc uprawniony, posługuje się tytułem doradcy podatkowego lub zawodowo wykonuje czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, podlega grzywnie do 50 000 zł.

2. Tej samej karze podlega członek zarządu osoby prawnej, która nie będąc uprawnioną, posługuje się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego” lub zawodowo wykonuje czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4.

Art. 82. (uchylony)

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 83. (pominięty)

Art. 84. 1. Osobom fizycznym, które do dnia wejścia w życie ustawy faktycznie wykonywały, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przez okres co najmniej 12 miesięcy poprzedzających dzień wejścia w życie ustawy choćby jedną z czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1, w formach określonych w art. 85 oraz spełniają warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–4, przysługuje prawo złożenia, w okresie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wniosku do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o dokonanie wpisu na listę doradców podatkowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Uprawnienie do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, przysługuje osobom wymienionym w art. 85 pkt 3 lub 4, jeżeli do dnia wejścia w życie ustawy wykonywały czynności wymienione w art. 2 ust. 1 przez okres co najmniej 3 lat.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać oświadczenie o spełnieniu wymogów wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1–3, dane określone w art. 7 ust. 3 oraz datę i miejsce wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub datę rozpoczęcia zatrudnienia.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w okresie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku wydaje decyzję administracyjną o dokonaniu wpisu na listę doradców podatkowych lub o odmowie jego dokonania.

5. Do dnia doręczenia decyzji określonej w ust. 4, osoby, o których mowa w ust. 1 lub 2, mogą wykonywać dotychczasową działalność w zakresie doradztwa podatkowego.

Art. 85. Osobą uprawnioną do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 84 ust. 1, jest osoba wykonująca czynności wymienione w art. 2 ust. 1 jako:

- 1) osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek;
- 2) wspólnik spółki cywilnej, jawnej lub komandytowej;
- 3) osoba pozostająca w stosunku pracy z podmiotami określonymi w art. 4 ust. 1 pkt 1, jeśli świadczenie pracy polegało na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1, na rzecz zrzeszonych w nich członków;
- 4) osoba pozostająca w stosunku pracy z innymi podmiotami, które do dnia wejścia w życie ustawy prowadziły działalność gospodarczą w zakresie doradztwa podatkowego, jeżeli świadczenie pracy polegało na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1;
- 5) osoba zatrudniona w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub naukowego w dziedzinach, w których zakres wchodzi prawo podatkowe lub nauka o podatkach, jeżeli okres zatrudnienia wynosi co najmniej 5 lat.

Art. 86. 1. Wpis na listę doradców podatkowych, o którym mowa w art. 84, ma charakter warunkowy.

2. Krajowa Rada Doradców Podatkowych skreśla z listy doradcę podatkowego, który został wpisany warunkowo, jeżeli w ciągu 8 lat od dnia doręczenia decyzji o dokonaniu wpisu nie spełni warunku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7.

3. Doradcy podatkowi, którzy zostali wpisani na listę warunkowo, są dopuszczani do egzaminu, jeżeli spełniają warunki określone w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3.

4. Krajowa Rada Doradców Podatkowych wydaje decyzję o przekształceniu wpisu warunkowego we wpis na wniosek zainteresowanego doradcy podatkowego, jeżeli:

- 1) spełni warunek, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7, lub
- 2) spełnia warunki, o których mowa w art. 6 ust. 2;

- 3) spełnia warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2–4, oraz udowodni, że przez okres co najmniej 8 lat poprzedzających złożenie wniosku wykonywał czynności doradztwa podatkowego.

Art. 87. Do wpisów warunkowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 7 ust. 3, art. 8 i 9, art. 10 ust. 1, art. 11, 12 i 44 oraz art. 47 ust. 1 i 2.

Art. 88. (pominięty)

Art. 89. (pominięty)

Art. 90. (uchylony)

Art. 91. (uchylony)

Art. 92. (pominięty)

Art. 93. (pominięty)

Art. 94. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.